

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาท สุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ คือ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ และศึกษาความเห็นและข้อเสนอแนะของนักวิชาการ และนักวิชาชีพที่มีต่อองค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะ แบบนำ-แบบรอง โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก (Quantitative Research) และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพมาเสริม (Qualitative Research) เพื่อเพิ่มความลึกของข้อมูลที่ศึกษา

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 แบบ คือ การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามด้วยวิธี การสุ่มแบบบังเอิญโดยสถานที่เก็บข้อมูล คือ ห้องนักข่าวประจำทำเนียบรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ โดยทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 256 ฉบับ และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิจาก 2 กลุ่ม จำนวน 4 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องขององค์ประกอบ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักหนังสือพิมพ์

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฯลฯ สรุปข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ภาพรวมของข้อมูล และการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อสกัดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) จำนวน 54 ตัวแปรและใช้เกณฑ์ค่า Eigen Value มากกว่า 1 ขึ้นไปในการเลือกองค์ประกอบ และใช้เกณฑ์ค่าน้ำหนักกลุ่มตัวแปร 54 ตัวแปร (Factor Loading) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ในการพิจารณาคัดเลือกตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยจะนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบจากการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านในปัจจุบัน และผู้มีส่วนสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิจัยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 256 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.7 และร้อยละ 38.3 ตามลำดับ

ส่วนของอายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.3

ด้านการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 18.0 และระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. คิดเป็นร้อยละ 12.1

สำหรับสาขาที่สำเร็จการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาในสาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน/นิเทศศาสตร์ มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ สาขาสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 32.7 และสาขามานุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.9

ในด้านของรายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเงินเดือนอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมา คือ ช่วง 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.9 และ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.6 และตำแหน่งงานนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงานด้านหนังสือพิมพ์อยู่ในช่วงมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมามีอายุงานอยู่ระหว่างในช่วง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.2

ส่วนสายชาวนั้นกลุ่มตัวอย่างทำงานในสายข่าวการเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมาคือ สายข่าวด้านการเงิน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และสายข่าวอาชญากรรม คิดเป็นร้อยละ 8.6

และในด้านตำแหน่งข่าวกลุ่มตัวอย่างมีตำแหน่งเป็นผู้สื่อข่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมา คือหัวหน้าข่าว และบรรณาธิการข่าว คิดเป็นร้อยละ 13.3 และ ร้อยละ 12.4ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบจากการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาการและนักวิชาชีพด้านวารสารศาสตร์ สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านมี 13 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ทักษะและคุณสมบัติในการแสวงหาข่าว (เชิงสืบสวน) ซึ่งนักวิชาการและนักวิชาชีพแสดงความคิดเห็นว่า มีความสำคัญต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน ทั้งนี้มีความเห็นว่่านักข่าวมีทักษะนี้ แต่นักข่าวไม่ได้นำออกมาใช้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะนโยบายการเสนอข่าวของกองบรรณาธิการที่ไม่เอื้ออำนวยให้เขาได้แสดงทักษะความสามารถในการทำข่าวเชิงสืบสวนได้อย่างเต็มที่ เมื่อพิจารณารายละเอียดการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบนี้มี 11 ตัวแปร คือ

1.1 การมีความสามารถที่จะสัมผัสความผิดปกติ ตั้งข้อสงสัยสิ่งที่ไม่ชอบมา พากล (มีจุกข่าว) ของนักข่าว

1.2 การมีความคิดสร้างสรรค์ ความช่างสังเกต ความอดทนและความรอบรู้ในการทำข่าวของนักข่าว

1.3 การมีลักษณะนิสัยที่ชอบตั้งข้อสงสัยต่อสถานการณ์รอบด้านของนักข่าว

1.4 การทำข่าวในเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะ ในการจับประเด็น ต้องอาศัยการเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นและความเข้าใจในเรื่องที่ทำข่าวอย่างเต็มที่

1.5 การที่นักข่าวได้รับหล่อหลอมจรรยาบรรณวิชาชีพนักข่าว

1.6 การมีเสรีภาพในการทำข่าว ภายใต้ระบบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย

1.7 ความสามารถของนักข่าวที่ เข้าถึงแหล่งข่าว ที่สามารถให้ข้อมูลได้

1.8 การได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการทำข่าว

1.9 ความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพ ในการสนับสนุนให้นักข่าวทำหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน

1.10 โอกาสในการเข้าถึงข้อมูล เอกสาร หลักฐานของนักข่าว เปิดโปงทุจริตคอร์รัปชั่น

1.11 มีการนำเสนอข่าวเชิงสืบสวนในรูปแบบรายงานพิเศษ บทความ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน

องค์ประกอบที่ 2 นโยบายการเสนอข่าวเพื่อผลกำไร ในมุมมองของนักวิชาชีพแสดงความเห็นว่าไม่ใช่สิ่งสำคัญ เพราะหนังสือพิมพ์มีวิธีการที่จะลดความกดดันจากองค์ประกอบนี้ เช่น ในช่วงที่หนังสือพิมพ์ได้รับโฆษณาจากองค์กรหนึ่ง อาจลดระดับการตรวจสอบขององค์กรนั้นลงบ้าง แต่มิได้ยกเลิกการตรวจสอบขององค์กรนั้นแต่เป็นการรอจังหวะที่เหมาะสมที่จะแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน สำหรับตัวแปรในองค์ประกอบนี้มี 4 ตัวแปร คือ

- 2.1 ความจำเป็นในการทำข่าวเพื่อค้ำประกันถึงความต้องการของผู้บริหาร
- 2.2 นโยบายที่เน้นการเสนอข่าวเพื่อผลกำไรทางธุรกิจ
- 2.3 แรงกดดันที่ทำให้ต้องเสนอข่าว เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจจากผู้ให้ทุนโฆษณา
- 2.4 การใช้สิทธิความเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์เพื่อควบคุมการนำเสนอข่าว

องค์ประกอบที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการทำข่าวเชิงสืบสวน ดูเหมือนจะเป็นอุปสรรคในการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน แต่นักวิชาการให้ความเห็นว่านักข่าวจะต้องใช้ความสามารถและทักษะการทำข่าวของตนเอง เพื่อลดอุปสรรคและปัญหาในการทำข่าวที่บางเรื่องจะต้องใช้ความรู้เฉพาะด้านประกอบ ซึ่งองค์ประกอบนี้มี 12 ตัวแปร คือ

3.1 การที่มีความรู้เฉพาะด้านของนักข่าว เช่น ด้านบริหาร บัญชี เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3.2 การทำข่าวที่ต้องแสวงหาแหล่งข่าวที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง

3.3 การทำข่าวมีต้นทุน ค่าใช้จ่ายสูงและต้องใช้ระยะเวลาติดตามข่าวอย่างต่อเนื่องยาวนาน

3.4 ความสามารถของนักข่าวที่ เข้าถึงแหล่งข่าว ที่สามารถให้ข้อมูลได้

3.5 การทำข่าวเกี่ยวกับองค์กรที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

3.6 โอกาสในการเข้าถึงข้อมูล เอกสาร หลักฐานของนักข่าว เปิดโปงทุจริต คอรัปชั่น

3.7 ภาระหน้าที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของนักข่าวมากเกินไป

3.8 การเพิกเฉยหรือละเลยบางประเด็นของข่าว ทั้งที่เป็นประเด็นที่สมควรได้รับการนำเสนอ

3.9 การรั่วไหลของข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดโปงทุจริตคอรัปชั่นโดยเกิดจากความขัดแย้งของนักการเมือง ความขัดแย้งขององค์กรธุรกิจ ประชาชนทนเห็นพฤติกรรมกรรมการคอรัปชั่นต่อไปไม่ไหว

3.10 แต่ละวันต้องทำข่าวแบบรายงานข่าวประจำวันมากกว่าข่าวเชิงสืบสวน

3.11 การทำข่าวที่นักข่าวขาดความรู้ ขาดความเข้าใจอย่างกระจ่าง

3.12 ความคาดหวังของสังคมที่ให้นักข่าวเป็นผู้ตรวจสอบ การทุจริตและเปิดโปงปัญหาของสังคมและประเทศ

องค์ประกอบที่ 4 กรอบข้อบังคับทางกฎหมาย จริยธรรมวิชาชีพ และความคาดหวังทางสังคม นักวิชาการและนักวิชาชีพมีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับองค์ประกอบนี้คือ นักวิชาการมีความเห็นว่านักหนังสือพิมพ์ต้องยึดมั่นอยู่ในจริยธรรม เพราะไม่เช่นนั้นอาจจะถูกแหล่งข่าวจงใจจะให้ความใกล้ชิดกับนักข่าวเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตรวจสอบ ในขณะที่นักวิชาชีพมีความเห็นว่านักข่าวหนังสือพิมพ์บางฉบับไม่มีจริยธรรม ใช้การทำข่าวตรวจสอบองค์การเป็นเครื่องมือต่อรองเพื่อผลประโยชน์ของนักข่าวเอง องค์ประกอบนี้มี 9 ตัวแปร คือ

4.1 กฎหมายที่ให้การคุ้มครองการทำข่าว

4.2 กรอบข้อบังคับ จรรยาบรรณวิชาชีพของหนังสือพิมพ์

4.3 ความคาดหวังของสังคมที่ให้นักข่าวเป็นผู้ตรวจสอบ การทุจริตและเปิดโปงปัญหาของสังคมและประเทศ

4.4 การมีเสรีภาพในการทำข่าว ภายใต้ระบบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย

4.5 ความเข้มแข็งขององค์การวิชาชีพในการสนับสนุนให้นักข่าว ทำหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน

4.6 การที่นักข่าวได้รับหล่อหลอมจรรยาบรรณวิชาชีพนักข่าว

4.7 การถูกฟ้องร้องจากผู้เกี่ยวข้องในข่าว

4.8 แต่ละวันต้องทำข่าวแบบรายงานข่าวประจำวันมากกว่าข่าวเชิงสืบสวน

4.9 การที่องค์กรข่าวมีสายสัมพันธ์ที่ดีกับนักการเมืองบางกลุ่ม

องค์ประกอบที่ 5 อิทธิพลทางการเมือง มีความคิดเห็นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันนี้กระหว่างนักวิชาการกับนักวิชาชีพ กล่าวคือ นักวิชาการให้ความสำคัญในฐานะที่เป็นปัจจัยที่เข้ามาแทรกแซงการทำหน้าที่ตรวจสอบ แต่นักวิชาชีพถือว่าเรื่องนี้เป็นปัจจัยปกติที่ต้องพบเจอในการทำข่าวตามปกติไม่ใช่สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการตรวจสอบ ซึ่งองค์ประกอบนี้มี 5 ตัวแปร คือ

5.1 การทำข่าวการเมือง ในสภาวะที่ประเทศมีนักการเมืองส่วนใหญ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ

5.2 การทำข่าวที่ถูกแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง

5.3 การทำข่าวภายใต้สภาพการเมืองที่ผู้นำรัฐบาลใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จ เช่น การปกครองโดยเผด็จการทหาร หรือเผด็จการรัฐสภา เป็นต้น

5.4 การที่องค์กรข่าวมีสายสัมพันธ์ที่ดีกับนักการเมืองบางกลุ่ม

5.5 การทำข่าวที่นักข่าวขาดความรู้ ขาดความเข้าใจอย่างกระจ่าง

องค์ประกอบที่ 6 ข้อจำกัดในการบริหารงานข่าวของกองบรรณาธิการ ทั้งนักวิชาการและวิชาชีพแสดงความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความสำคัญน้อยต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ องค์ประกอบนี้มี 7 ตัวแปร คือ

6.1 ข้อจำกัดในระบบงานข่าว เช่น การมอบหมายข่าว กำหนดเวลาปิดข่าวแต่ละวัน
ขั้นตอนการคัดเลือกข่าว

6.2 การจัดแบ่งหน้าที่การทำข่าวของกองบรรณาธิการ

6.3 การทำงานที่ต้องแข่งกับเวลาเพื่อให้ทันกับปิดข่าวในแต่ละวัน

6.4 แต่ละวันต้องทำข่าวแบบรายงานข่าวประจำวันมากกว่าข่าวเชิงสืบสวน

6.5 การทำงานมุ่งเน้นที่จะแข่งขันด้านคุณภาพเนื้อหาของข่าว

6.6 การทำข่าวที่ต้องแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ออนไลน์

6.7 การเพิกเฉยหรือละเลยบางประเด็นของข่าว ทั้งที่เป็นประเด็นที่สมควรได้รับการนำเสนอ

องค์ประกอบที่ 7 ระบบการฝึกฝนด้านวิชาชีพหนังสือพิมพ์/วารสารศาสตร์นักวิชาการและนักวิชาชีพให้ความสำคัญแตกต่างกัน คือ นักวิชาการให้ความสำคัญกับการจบการศึกษาโดยตรงทางด้านวารสารศาสตร์ แต่นักวิชาชีพกลับไม่ให้ความสำคัญเพราะนักข่าวทุกคนสามารถเรียนรู้ได้จากการทำงาน องค์ประกอบนี้มี 5 ตัวแปร คือ

7.1 ระบบการเรียนรู้ที่ทำให้นักข่าว ขาดทักษะการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับปัญหา
ในการทำข่าวในชีวิตจริง

7.2 การที่นักข่าวมีมุมมองว่า อาชีพนักข่าวเป็นอาชีพที่ช่วยสร้างชื่อเสียง
และความโด่งดังได้ เช่นเดียวกับอาชีพดารา

7.3 นักข่าวที่ไม่ได้จบการศึกษาด้านหนังสือพิมพ์ ทำให้ขาดอุดมการณ์ขาดทักษะ
และมุมมองการเสนอข่าวอย่างรอบด้าน

7.4 การได้รับแรงจูงใจ นอกเหนือจากเงินเดือนประจำในการทำข่าวเชิงสืบสวน
(รางวัลพิเศษ)

7.5 ภาระหน้าที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของนักข่าวมากเกินไป

องค์ประกอบที่ 8 การมุ่งนำเสนอข่าวชาวบ้าน (ข่าวเบา) เป็นเพียงองค์ประกอบเดียวที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาการและนักวิชาชีพ ไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและไม่ได้กล่าวถึงในเชิงความสำคัญต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน สำหรับองค์ประกอบนี้มี 4 ตัวแปร คือ

8.1 การทำข่าวมุ่งเน้นความสนใจของชาวบ้านเป็นหลัก (soft news)

8.2 หนังสือพิมพ์มีนโยบายที่ให้นำหนักกับประเด็นข่าวที่เป็นเรื่องที่คนสนใจ เช่น ความแปลกประหลาด เรื่องเพศ (human interest) เป็นต้น

8.3 การทำข่าวเพื่อการแข่งขันส่วนแบ่งกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

8.4 การทำงานมุ่งเน้นที่จะแข่งขันด้านคุณภาพเนื้อหาของข่าว

องค์ประกอบที่ 9 การสร้างพันธมิตรในการทำข่าวเชิงสืบสวนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ สำหรับองค์ประกอบนี้นักวิชาการและนักวิชาชีพให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยกว่าการแสดงผลบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ องค์ประกอบนี้มี 3 ตัวแปร คือ

9.1 การทำข่าวสืบสวนที่ขาดการสนับสนุนจากสมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์

9.2 การทำข่าวเปิดโปงการทุจริต คอร์รัปชัน ที่ไม่มีการร่วมมือกันจากหนังสือพิมพ์อื่น ๆ

9.3 การได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการทำข่าว

องค์ประกอบที่ 10 เน้นการทำข่าวบุคคลที่มีชื่อเสียงสำคัญในตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งนักวิชาชีพให้ความสำคัญน้อย โดยให้เหตุผลว่าตามปกติที่ปฏิบัติกันในการทำข่าว นักข่าวมักจะให้โอกาสแก่ผู้ที่ขึ้นดำรงตำแหน่งใหม่ ๆ โดยเฝ้าดูและติดตามการทำงานอยู่ แต่ยังไม่ตรวจสอบเข้มข้นในระยะแรก ๆ ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้ได้หมายความว่านักหนังสือพิมพ์จะไม่ตรวจสอบพวกเขาในทางตรงข้ามนักวิชาการกลับให้ความสำคัญกับองค์ประกอบนี้มาก โดยให้เหตุผลว่าความมีชื่อเสียงของบุคคลเป็นคุณค่าข่าวที่นักข่าวจะให้ความสนใจเป็นพิเศษ และมุ่งจะตรวจสอบเขาอย่างไรก็ตามในบางครั้งนักข่าวมุ่งแต่จะทำข่าวตรวจสอบบุคคลที่มีชื่อเสียงมากเกินไป จนละเลยการนำเสนอปัญหาของชาวบ้านทั่วไป สำหรับองค์ประกอบนี้มี 2 ตัวแปร คือ

10.1 การทำข่าวในช่วงเริ่มต้นก่อตั้งรัฐบาลที่เพิ่งเข้ารับตำแหน่ง หรือที่เรียกว่า “ช่วงตีมน้ำผึ้งพระจันทร์”

10.2 การมีรัฐบาลและคณะรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียงในสังคม

องค์ประกอบที่ 11 ความซับซ้อนของข่าวเชิงสืบสวน สำหรับนักวิชาการมีความเห็นว่าการซับซ้อนของข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนนั้น ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญเพราะนักข่าวมีหน้าที่รายงานข่าวที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย พร้อมกันนี้ได้เสนอแนะว่า มีความจำเป็นที่นักหนังสือพิมพ์จะต้องมีการจัดการ

ทำงานภายในกองบรรณาธิการเพื่อทำให้การรายงานข่าวที่ซับซ้อนได้เข้าใจง่าย สำหรับองค์ประกอบนี้มี 4 ตัวแปร คือ

11.1 ความซับซ้อนของข่าวเชิงสืบสวนที่ยากต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่าน

11.2 นักข่าวมักจะให้ความสำคัญกับการทำข่าวเชิงสืบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริต คอร์รัปชัน มากกว่าเรื่องอื่น

11.3 การที่กระแสของข่าวเชิงสืบสวนเริ่มอ่อนแรงลง

11.4 มีการนำเสนอข่าวเชิงสืบสวนในรูปแบบรายงานพิเศษ บทความ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน

องค์ประกอบที่ 12 ผลกระทบต่อผู้สื่อข่าว นักวิชาชีพให้ความสำคัญน้อยต่อองค์ประกอบนี้ โดยให้เหตุผลว่ากระบวนการทำข่าวมีขั้นตอนที่ป้องกันการข่าวถูกฟ้องร้องอยู่แล้ว และหากจะมีการฟ้องร้องผู้ที่จะเป็นจำเลยคือองค์กรหนังสือพิมพ์ไม่ใช่ นักข่าว ดังนั้นองค์ประกอบนี้จึงไม่มีผลต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านในมุมมองของนักวิชาชีพ แต่สำหรับนักวิชาการมีความเห็นว่าองค์ประกอบนี้จะส่งผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน หากนักข่าวถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนมหาศาล หรือการถูกคุกคามถึงชีวิต ซึ่งองค์ประกอบนี้มี 4 ตัวแปร คือ

12.1 การถูกฟ้องร้องจากผู้เกี่ยวข้องในข่าว

12.2 การถูกคุกคามความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักข่าวที่เกิดขึ้นจากการทำข่าวเชิงสืบสวน

12.3 การทำข่าวที่นักข่าวขาดความรู้ ขาดความเข้าใจอย่างกระจ่าง

12.4 กฎหมายที่ให้การคุ้มครองการทำข่าว

องค์ประกอบที่ 13 ผลกระทบต่อการบริหารธุรกิจสื่อ มีเพียงความเห็นของนักวิชาชีพเท่านั้นที่แสดงความคิดเห็นว่า ผลกระทบการบริหารองค์กรในเชิงของทุนข้ามชาติที่จะเข้ามาแทรกแซงองค์กรหนังสือพิมพ์ของไทยนั้นมีความสำคัญน้อย เพราะการลงทุนในองค์กรหนังสือพิมพ์ได้รับผลตอบแทนการลงทุนไม่มาก ดังนั้นจึงไม่เป็นที่สนใจของทุนต่างประเทศ แต่จะมีผลในกรณีที่ผู้ถือหุ้นองค์กรหนังสือพิมพ์ที่เป็นคนไทยมากกว่า องค์ประกอบนี้มี 3 ตัวแปร คือ

13.1 นโยบายการลดต้นทุนการทำข่าวขององค์กร

13.2 การมีบริษัทข้ามชาติเข้ามาถือหุ้นในองค์กรข่าว

13.3 การทำข่าวที่ต้องแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ออนไลน์

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะของนักหนังสือพิมพ์ที่สรุปข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบในภาพรวมด้วยการจัดกลุ่มองค์ประกอบทั้ง 13 องค์ประกอบเป็น 4 กลุ่มได้ดังนี้

1. องค์กรหนังสือพิมพ์

ปัจจัยองค์กรหนังสือพิมพ์ เป็นกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายการเสนอข่าวซึ่งนโยบายที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะของนักหนังสือพิมพ์ ได้แก่ นโยบายการเสนอข่าวเพื่อผลกำไร (องค์ประกอบที่ 2) การมุ่งนำเสนอข่าวชาวบ้าน (ข่าวเบา) (องค์ประกอบที่ 8) และการเน้นทำข่าวบุคคลที่มีชื่อเสียงสำคัญในตำแหน่งทางการเมือง (องค์ประกอบที่ 10)

นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับธุรกิจและการตลาดหนังสือพิมพ์ในด้านการลดต้นทุนและการแข่งขัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารธุรกิจสื่อ (องค์ประกอบที่ 13)

2. กระบวนการทำงานของนักหนังสือพิมพ์

ปัจจัยกระบวนการทำงานของนักหนังสือพิมพ์เป็นกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับข้อจำกัดในการบริหารงานข่าวของกองบรรณาธิการ (องค์ประกอบที่ 6) และความซับซ้อนของข่าวเชิงสืบสวน (องค์ประกอบที่ 11)

3. ตัวนักหนังสือพิมพ์

ปัจจัยตัวนักหนังสือพิมพ์เป็นกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับ ทักษะและคุณสมบัติในการแสวงหาข่าว (เชิงสืบสวน) (องค์ประกอบที่ 1) ปัญหาและอุปสรรคในการทำข่าวเชิงสืบสวน (องค์ประกอบที่ 3) และระบบการฝึกฝนด้านวิชาชีพหนังสือพิมพ์/วารสารศาสตร์ (องค์ประกอบที่ 7)

4. บริบทการทำข่าว

ปัจจัยบริบทการทำข่าว เป็นกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กรหนังสือพิมพ์และภายนอกตัวนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีหลายด้าน ได้แก่ การสร้างพันธมิตรในการทำข่าวเชิงสืบสวนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (องค์ประกอบที่ 9) กรอบข้อบังคับทางกฎหมาย จริยธรรมวิชาชีพและความคาดหวังทางสังคม (องค์ประกอบที่ 4) ที่ต้องการให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะ อธิติพลทางการเมือง (องค์ประกอบที่ 5) และผลกระทบต่อผู้สื่อข่าว (องค์ประกอบที่ 12) ที่อาจจะถูกคุกคามด้านความปลอดภัย หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมายจากการแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะ

จากสรุปองค์ประกอบ 4 กลุ่ม จะเห็นได้ว่าปัจจัยองค์กรหนังสือพิมพ์ และกระบวนการทำงานของนักหนังสือพิมพ์ เป็นกลุ่มปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะของนักหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ปัจจัยตัวนักหนังสือพิมพ์เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะ นอกจากนี้การแสดงบทบาทสุนัขอัจฉริยะจะเกิดขึ้นได้ ยังเกี่ยวข้อง

กับกลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กรหนังสือพิมพ์และภายนอกตัวนักข่าว ซึ่งถือเป็นบริบทแวดล้อมตัวหนังสือพิมพ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านในปัจจุบันและผู้มีส่วนสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

1. การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทยในปัจจุบัน

จากความเห็นของนักวิชาการและนักวิชาชีพสรุปได้ว่า การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านถือเป็นบทบาทหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ที่จะต้องทำหน้าที่เปรียบเสมือนกระจกเงาส่องสะท้อนความจริงและความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ ตรวจสอบสถานการณ์ทางสังคม และการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในด้านที่จะนำไปสู่การพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน อย่างไรก็ตามทั้งนักวิชาการและนักวิชาชีพมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ว่านักหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องในการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน กล่าวคือบางครั้งอาจจะละเลยในการทำหน้าที่นี้รวมทั้งยังถูกอิทธิพลควบคุมจากรัฐบาลประกอบกับคุณภาพของนักข่าวซึ่งมีศักยภาพแตกต่างกัน

2. ผู้มีส่วนสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ในการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

สรุปได้ว่ามีบุคคล 4 กลุ่ม ที่มีส่วนสนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ซึ่งจะต้องมีจริยธรรม มีจิตสำนึกแห่งการเป็นนักหนังสือพิมพ์ ทำงานอย่างเอาจริงเอาจังซึ่งจะส่งผลต่อวัฒนธรรมต่อองค์กรในด้านการทำงานข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน นอกจากนี้ผู้บริหารระดับหัวหน้าข่าวและบรรณาธิการจะต้องมีทัศนคติ ที่ดีต่อการทำข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน จึงจะสามารถส่งเสริมให้นักข่าวแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านได้อย่างเต็มที่

กลุ่มที่ 2 สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องมีแนวทางและการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้นักหนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านในภาพรวม

กลุ่มที่ 3 ผู้อ่านหรือประชาชน โดยที่ผู้อ่านสามารถแสดงพลังเคลื่อนไหวกดดันให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน สนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ต้องมีบทบาทในการตรวจสอบ โดยร่วมกับนักหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน ปรับเข้าหากันระหว่างผู้อ่านกับนักหนังสือพิมพ์ กล่าวคือผู้อ่านต้องปรับตัวให้การสนับสนุนหนังสือพิมพ์ ที่เสนอข่าวเชิงลึก ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์ก็ต้องพยายามทำข่าวเชิงลึกให้อ่านง่ายขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านนิยมอ่าน

กลุ่มที่ 4 สถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ต้องเน้นการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทำงานข่าวตามที่เป็นจริง เชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับความเป็นจริงในการทำข่าว

จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมให้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านนั้น ขึ้นอยู่กับองค์การหนังสือพิมพ์ สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านหรือประชาชน และสถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ที่ต้องประสานร่วมมือกัน

อภิปรายผล

บทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของหนังสือพิมพ์ถือเป็นการเฝ้าสังเกตการณ์สอดส่องและรายงานสภาพแวดล้อม คอยเตือนภัยบอกข่าวการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ให้สัญญาณแก่เจ้าของบ้านได้ทราบทันที เมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติขึ้น และต่อต้านอำนาจที่ไม่เป็นธรรมทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งต่อต้านการคอร์รัปชันโดยเป็นคู่ปรปักษ์ต่อรัฐบาลหรือกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอำนาจ ที่เกิดขึ้นกับสาธารณชนและสังคม และเป็นเหมือนการทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนและสังคมซึ่ง Machin and Niblock (2006) ที่ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านมีปัจจัยหลัก 2 ส่วน คือ ปัจจัยภายในองค์กรหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นปัจจัยด้านกระบวนการทำข่าว และปัจจัยภายนอกองค์กรหนังสือพิมพ์ ได้แก่ กรอบข้อกฎหมาย ข้อบังคับ จรรยาบรรณวิชาชีพ ความคาดหวังทางสังคม และธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปองค์ประกอบในภาพรวมด้วยการจัดกลุ่มองค์ประกอบทั้ง 13 องค์ประกอบเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยหลัก 2 ส่วนตามแนวคิด Machin and Niblock (2006) ที่กล่าวข้างต้นในส่วนแรกเป็นปัจจัยในองค์กรหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มองค์ประกอบภายในองค์กรหนังสือพิมพ์มี 3 กลุ่มคือองค์กรหนังสือพิมพ์ กระบวนการทำข่าวของหนังสือพิมพ์ และตัวนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทยนั้น ได้แก่ นโยบายการเสนอข่าวเพื่อผลกำไร (องค์ประกอบที่ 2) ข้อจำกัดในการบริหารงานข่าวของกองบรรณาธิการ (องค์ประกอบที่ 6) ระบบการฝึกฝนด้านวิชาชีพหนังสือพิมพ์/วารสารศาสตร์ (องค์ประกอบที่ 7) การมุ่งนำเสนอข่าวชาวบ้าน (ข่าวเบา) (องค์ประกอบที่ 8) เน้นการทำข่าวบุคคลที่มีชื่อเสียงสำคัญในตำแหน่งทางการเมือง (องค์ประกอบที่ 10) และผลกระทบต่อการบริหารธุรกิจสื่อ (องค์ประกอบที่ 13) สำหรับปัจจัยส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกองค์กร ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบกลุ่มองค์ประกอบด้านบริบทการทำข่าว ซึ่งมีองค์ประกอบในส่วนนี้คือ กรอบข้อบังคับทางกฎหมาย จริยธรรมวิชาชีพ และความคาดหวังทางสังคม (องค์ประกอบที่ 4) การสร้างพันธมิตรในการทำข่าวเชิงสืบสวนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ (องค์ประกอบที่ 9) ที่ต้องการให้นักหนังสือพิมพ์

แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน อิทธิพลทางการเมือง (องค์ประกอบที่ 5) และผลกระทบต่อผู้สื่อข่าว (องค์ประกอบที่ 12)

นอกจากนี้ McQuail (1992, p. 191) เชื่อว่าการรายงานข่าวเชิงสืบสวน (Investigative News) เป็นการทำข่าวที่สอดคล้องกับบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน เช่นเดียวกับ มาลี บุญศิริพันธ์ (2548, น.52) กล่าวว่า การรายงานข่าวสืบสวนแสดงถึงภาวะหน้าที่บทบาทสำคัญของ สุนัขเฝ้าบ้าน ซึ่งการรายงานข่าวสืบสวนต้องอาศัยความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ช่างสงสัย สังเกต อดทน และการรอบรู้ นักข่าวสามารถสัมผัสความผิดปกติ ตลอดจนสงสัยสถานการณ์ ไม่ชอบมาพากล จึงอาจกล่าวได้ว่าผลการวิจัยที่วิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ทักษะและคุณสมบัติ ในการแสวงหาข่าวเชิงสืบสวน (องค์ประกอบที่ 1) อันหมายถึง การมีความสามารถที่จะสัมผัส ความผิดปกติและตั้งข้อสงสัยสิ่งที่ไม่ชอบมาพากล (มีจมูกข่าว) ของนักข่าว / การมีความคิด สร้างสรรค์ ความช่างสังเกต ความอดทนและความรอบรู้ในการทำข่าวของนักข่าว / การมีลักษณะนิสัยที่ชอบตั้งข้อสงสัยต่อสถานการณ์รอบด้านของนักข่าว / การทำข่าวในเรื่องที่ต้องอาศัยทักษะ ในการจับประเด็น ต้องอาศัยการเอาใจใส่ความมุ่งมั่นและความเข้าใจในเรื่องที่ทำข่าวอย่างเต็มที่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านได้เช่นกัน

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์องค์ประกอบและพบว่า ยังมีปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรค ในการทำข่าวเชิงสืบสวน (องค์ประกอบที่ 3) และความซับซ้อนของข่าวเชิงสืบสวน (องค์ประกอบ ที่ 11) ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านปรากฏว่าองค์ประกอบด้านกรอบข้อบังคับ ทางกฎหมาย จริยธรรมวิชาชีพ และความคาดหวังทางสังคม (องค์ประกอบที่ 4) และอิทธิพลทาง การเมือง (องค์ประกอบที่ 5) แสดงให้เห็นถึงปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน คือ สิ่งแวดล้อมด้านการเมืองและระบอบการปกครอง ซึ่งมีความ สอดคล้องกับจากงานวิจัยของ Weaver and Wilhoit (quoted in Weaver, 2005, p.49) พบว่า นักหนังสือพิมพ์ในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มรูปแบบ จะให้ ความสำคัญในระดับมากที่สุดกับบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน ในขณะที่นักหนังสือพิมพ์ในประเทศที่มีการ เปลี่ยน การปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยในระยะไม่นานนักกลับให้ความสำคัญในระดับมาก และสอดคล้องกับทฤษฎีบทที่ 1 ที่พีระ จิโรโสภณ (2548 น. 149-150) ที่กล่าวว่าอิสรภาพของ สื่อมวลชนถือเป็นพื้นฐานของการรายงานข่าว และยังสอดคล้องกับ มาลี บุญศิริพันธ์ (2548, น. 262) ซึ่งให้เห็นถึงสิทธิเสรีภาพจะช่วยให้หนังสือพิมพ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเสรี ปลอดภัย พ้นจากการหรือแรงกดดันจากการเมือง และเศรษฐกิจ สามารถทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์

ของสาธารณชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่ตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของรัฐ รวมทั้ง การขุดคุ้ยและวิพากษ์วิจารณ์การกบฏโดยผลประโยชน์มิชอบได้อย่างเสรี

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่พบจากงานวิจัยคือ ผลกระทบต่อผู้สื่อข่าว (องค์ประกอบที่ 12) ได้แก่ การถูกฟ้องร้องจากผู้เกี่ยวข้องในข่าว / การถูกคุกคามความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ นักข่าวที่เกิดขึ้นจากการทำข่าวเชิงสืบสวน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในการทำหน้าที่ของนักข่าว ดังเห็น ได้จากรายงานการคุกคามสื่อมวลชนของสมาคมนักหนังสือพิมพ์โลก World Association Newspapers : WAN (“ยูเอ็นวอน รบ.ทั่วโลกให้สิทธิเสรีภาพ-อิสระสื่อมวลชน”, 2551) และ แถลงการณ์เรื่องการคุกคามสื่อมวลชนของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2551) เสนอให้เห็นว่านักข่าวถูกคุกคามด้าน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เห็นอย่างต่อเนื่อง ในประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับการซึ่งนำหน้าระหว่างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ กับความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักข่าวเอง อย่างไรก็ดีตาม จากความเห็นของ บุญเลิศ ศษายุทธเดช เห็นว่า

ในประเด็นนี้ มีความสำคัญน้อยต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของไทย เพราะการ นำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์มีกระบวนการกลั่นกรอง ประกอบกับการทำงานเป็นทีม ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งกองบรรณาธิการ เป็นเหตุผลที่ทำให้นักข่าวมักจะให้ ความสำคัญต่อการถูกฟ้องร้องน้อยกว่าการทำหน้าที่ของตนเอง (บุญเลิศ ศษายุทธเดช, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2552)

ด้านความสำคัญขององค์ประกอบที่มีต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน จากผลการ วิจัยพบว่า นักวิชาการและนักวิชาชีพให้ความสำคัญมากต่อองค์ประกอบที่ 1 คือ ทักษะและ คุณสมบัติในการแสวงหาข่าวเชิงสืบสวน ซึ่งประกอบด้วย การมีจุมูกข่าวที่จะสัมผัสความผิดปกติ ตั้ง ข้อสงสัยสิ่งที่ไม่ชอบมาพากล ความคิดสร้างสรรค์ ช่างสังเกต ความอดทน ความรอบรู้ นิสัยที่ชอบตั้ง ข้อสงสัย ทักษะการจับประเด็น ความมุ่งมั่น ความเข้าใจในเรื่องที่ทำข่าว การได้รับหล่อหลอม จรรยาบรรณวิชาชีพ การมีเสรีภาพ การเข้าถึงแหล่งข่าว การฝึกอบรม รวมทั้งสภาพแวดล้อม เช่น ความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพ ในการสนับสนุนนักข่าวทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชน โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลในการเปิดโปงทุจริตคอร์รัปชันเป็นองค์ประกอบที่ได้รับความสำคัญ ใน มุมมองของนักวิชาการ ในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำคัญติดตัวนักข่าว และเป็นศักยภาพที่จะทำให้ นักข่าวแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์ และ วีระยุทธ กาญจน์ชูฉัตร (2547) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาบุคลากรสื่อไทย

พบว่าส่วนประกอบสำคัญของการเป็นสื่อมวลชนมืออาชีพ คือ ต้องมีลักษณะนิสัย และทักษะความเชี่ยวชาญ ทักษะในการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ทางเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเมือง

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Ludwig (2002) ที่ศึกษานักข่าวสายเศรษฐกิจพบว่า การมีพื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักข่าวเศรษฐกิจ รวมทั้งการมีโอกาสได้ฝึกอบรม เข้าร่วมสัมมนา การประชุม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในขณะทำงานด้านข่าว จะช่วยให้ทำงานได้ดีขึ้น

กลุ่มองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ คือ องค์ประกอบที่ 2 การเสนอข่าวเพื่อผลกำไร ประกอบด้วย ความจำเป็นในการทำข่าวเพื่อคำนึงถึงความต้องการของผู้บริหาร นโยบายที่เน้นการเสนอข่าวเพื่อผลกำไรทางธุรกิจ แรงกดดันที่ทำให้ต้องเสนอข่าว เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจจากผู้ให้ทุนโฆษณา และการใช้สิทธิความเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์เพื่อควบคุมการนำเสนอข่าว ในประเด็นนี้งานวิจัยของ Picard (2004) ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจส่งผลให้องค์กรหนังสือพิมพ์คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะน้อยลง ไปให้ความสำคัญกับการเสนอเนื้อหาเพื่อเอาใจตลาดและการเสนอเนื้อหาเชิงพาณิชย์ ทำให้เนื้อหาในหนังสือพิมพ์มีลักษณะเป็นการค้า ซึ่งสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานจริงของหนังสือพิมพ์ไทยที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ทำให้การทำหน้าที่ยังต้องอิงอยู่กับผลประโยชน์ขององค์กรหนังสือพิมพ์ แต่องค์ประกอบนี้ ได้รับความสำคัญน้อยเป็นเพราะในการปฏิบัติงานจริงของนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์มีวิธีการที่จะลดความกดดันจากองค์ประกอบนี้ เช่น ในช่วงที่หนังสือพิมพ์ได้รับโฆษณาจากองค์กรหนึ่ง อาจลดระดับการตรวจสอบขององค์กรนั้นลงบ้าง มิได้ยกเลิกการตรวจสอบขององค์กรนั้น แต่เป็นการรอจังหวะที่เหมาะสมที่จะแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบนี้จะส่งผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านน้อยลงถ้านักข่าวมีวิธีการลดผลกระทบได้ นอกจากนี้ปัจจัยด้าน การจัดแบ่งหน้าที่การทำข่าว การทำงานที่ต้องแข่งกับเวลา การทำข่าวแบบรายงานข่าวประจำวันมากกว่าข่าวเชิงสืบสวน ปัจจัยเหล่านี้สามารถแก้ไขไม่ให้เป็นอุปสรรค ในการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านได้ด้วยการที่นักหนังสือพิมพ์ สามารถปรับตัว และมีปรับวิธีการทำงานข่าว เพื่อลดอุปสรรคของปัจจัยเหล่านี้ได้

สำหรับกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำข่าวสืบสวน เช่น การมีความรู้เฉพาะด้านของนักข่าว การแสวงหาและการเข้าถึงข้อมูล แหล่งข่าวที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้การทำข่าวมีต้นทุน ค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งภาระหน้าที่ของนักข่าวมากเกินไป จนเพิกเฉยหรือละเลยบางประเด็นของข่าว เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยเพราะถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของนักข่าวที่ต้องมีติดตัวเป็นพื้นฐาน คือ ความสามารถและทักษะในการทำข่าว ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า

ปัจจัยนี้เป็นอุปสรรคของการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน เพราะนักข่าวจะต้องใช้ความสามารถและทักษะของตนเอง เพื่อลดอุปสรรคและปัญหาในการทำข่าว ซึ่งบางเรื่องอาจจะต้องใช้ความรู้เฉพาะด้านเข้ามาช่วย

นอกจากนี้แล้ว กลุ่มปัจจัยด้านการสร้างพันธมิตรในการทำข่าวเชิงสืบสวนจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ การทำข่าวสืบสวนที่ขาดการสนับสนุนจากสมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ไม่มีความร่วมมือจากหนังสือพิมพ์อื่น มุมมองของนักวิชาการและนักวิชาชีพความเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญน้อยกว่าการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งแตกต่างจากความเห็นของ วิลลาดีนี พิพิฑกุล (2541, น. 108-112) กล่าวว่า “การขาดการฉีกกำลังอย่างแท้จริงของสื่อมวลชน ทำให้ภาพของ “สุนัขเฝ้าบ้านหมู” ที่เคยสร้างความหวังเกรงให้รัฐบาล เช่น กรณีการยกเลิก พร. 42 ดูเป็นประวัติศาสตร์ไปแล้ว การตอมแมลงวันกันเองดูท่าว่า จะดีตอนต้นแต่ได้กลายเป็นการแบ่งหลวม ๆ ทั้งทางอุดมการณ์ความคิดและธุรกิจ ระหว่างขั้วของไทยรัฐ ผู้จัดการ สยามโพสต์ และแนวหน้า และขั้วของ มติชน ข่าวสด เนชั่น และเดลินิวส์” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าในอดีตนักข่าวมีการฉีกกำลังเพื่อตรวจสอบรัฐบาลได้สำเร็จ แต่ในปัจจุบันที่ปัจจัยด้านการบริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ที่เน้นผลกำไรส่งผลต่อการฉีกกำลังของนักข่าว ที่จะร่วมกันตรวจสอบ แต่กลับกลายเป็นการแยกกันตรวจสอบตามนโยบายการทำข่าวของแต่ละฉบับ ดังนั้นนักวิชาชีพจึงเห็นว่าปัจจัยด้านการฉีกกำลังของนักวิชาชีพพร้อมกันทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน จึงลดความสำคัญลง

ส่วนประเด็นเพิ่มเติม ที่นักวิชาชีพและนักวิชาการได้ชี้ให้เห็นถึงผู้มีส่วนสนับสนุนการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านพบว่าการส่งเสริมให้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านนั้น ขึ้นอยู่กับ 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านหรือประชาชน สถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ที่ต้องประสานร่วมมือกัน ในด้านบทบาทขององค์กรหนังสือพิมพ์ที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านคือการสร้างวัฒนธรรมองค์กรในลักษณะของการเอาจริงเอาจัง และให้ความสำคัญกับข่าวเชิงสืบสวน แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งสำคัญตามที่ กริช สืบสนธิ (2538, น. 4-6) ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลเหนือองค์กรส่งผลกระทบต่อผลการทำงานและความสำเร็จขององค์กร ทำให้ชีวิตแต่ละวันมีความหมายและมีจุดมุ่งหมาย เป็นแรงจูงใจให้แต่ละคนปรับตัวเองให้เข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ช่วยให้สมาชิกประสานกัน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นหากผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์สร้างวัฒนธรรมการทำข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนอย่างเอาจริงเอาจัง ย่อมส่งผลให้นักข่าวในองค์กรเกิดการปรับตัวให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมดังกล่าว

การแสดงบทบาทสุนัขอ่าบ้านของนักหนังสือพิมพ์จะเพิ่มมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นหากองค์กรหนังสือพิมพ์แต่ละแห่งมุ่งสร้างหรือเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรของตนเองไปสู่การให้ความสำคัญกับการทำข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน เป็นจำนวนมากขึ้นก็จะส่งผลดีต่อสังคมในภาพรวม

ในด้านสมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องมีแนวทางดำเนินงานเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้นักหนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทสุนัขอ่าบ้าน สอดรับกับธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่กำหนดวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งคือ ให้สภาการหนังสือพิมพ์มีการดำเนินงาน “เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ และสนับสนุนสิทธิการรับรู้ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” (สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ, 2552)

เช่นเดียวกับนโยบายการดำเนินงาน ของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า มีนโยบาย “พัฒนาความเป็นปึกแผ่นขององค์กรวิชาชีพ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในจริยธรรมและความเป็นกลาง เพื่อให้เกิดการยอมรับและน่าเชื่อถือในวิชาชีพต่อสังคม และพัฒนาการประกอบวิชาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้นำทางความคิด” (สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2552) การส่งเสริมเสรีภาพหนังสือพิมพ์ การพัฒนาวิชาชีพ การเน้นการก้าวสู่ความเป็นผู้นำทางความคิดของนักหนังสือพิมพ์ และการสนับสนุนสิทธิการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการทำหน้าที่สุนัขอ่าบ้าน

จากแนวนโยบายที่กล่าวมาแล้ว องค์กรวิชาชีพมีการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบาย ดังเห็นได้จากสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2552) ได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และมีบทบาทสำคัญในการรณรงค์เคลื่อนไหว เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน และสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ซึ่งประสบความสำเร็จในกรณี การรณรงค์ให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติการพิมพ์ รวมทั้งยังจัดการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพนักหนังสือพิมพ์ การจัดให้นักข่าวได้พบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับแหล่งข่าวซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจะได้ประเด็นข่าวที่จะรายงานต่อประชาชน และช่วยให้นักข่าวได้รับความรู้ในประเด็นเฉพาะเรื่องอย่างลึกซึ้ง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งของการแสดงบทบาทสุนัขอ่าบ้าน จะเห็นได้ว่านโยบายและการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นถึงบทบาทและความเป็นไปได้ ในการส่งเสริมให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขอ่าบ้านมากขึ้น

สำหรับกลุ่มที่ 3 ที่มีส่วนสนับสนุนให้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน คือ ประชาชน โดยที่ผู้อ่านสามารถแสดงพลังเคลื่อนไหวกดดันให้หนังสือพิมพ์ แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน สนับสนุนให้นักหนังสือพิมพ์ต้องมีบทบาทในการตรวจสอบ โดยร่วมกับนักหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน ปรับเข้าหากันระหว่างผู้อ่านกับนักหนังสือพิมพ์ กล่าวคือ ผู้อ่านต้องปรับตัวให้การสนับสนุนหนังสือพิมพ์เสนอข่าวเชิงลึก ในขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ก็ต้องพยายามทำข่าวเชิงลึกให้อ่านง่ายขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านนิยมอ่าน จากงานวิจัยของ Stone, O'Donnell and Banning (1997) ทำการศึกษาผู้อ่านหนังสือพิมพ์ว่า ให้การสนับสนุนแก่นักหนังสือพิมพ์ ในการทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้าน พบว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์คาดหวังให้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทนี้ และมีบางส่วนยินดีจะให้การสนับสนุนให้หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่นี้ และงานวิจัยของ Fielder and Weaver (1982) สสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่มีต่อข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน พบว่าผู้อ่านร้อยละ 77.1 มีความเห็นว่าการรายงานข่าวเชิงสืบสวนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของนักหนังสือพิมพ์ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยของด้านผู้อ่านมีผลต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน งานวิจัยดังกล่าวนี้ยังพบอีกว่าการนำเสนอข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนนั้น ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ผู้อ่าน จะใช้ในการตัดสินใจซื้อหรือไม่ซื้อหนังสือพิมพ์ แสดงให้เห็นว่า ยังมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มผู้อ่าน จะมีผลต่อการส่งเสริมบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์

ด้านสถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ต้องเน้นการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทำงานข่าวตามที่เป็นจริง เชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับความเป็นจริงในการทำข่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Floumoy (2007) ศึกษากลุ่มนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฝึกการทำข่าวเชิงสืบสวนในมหาวิทยาลัย และพบว่านักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการแสดงความเห็นว่า การได้ฝึกการทำข่าวเชิงสืบสวนช่วยเพิ่มทักษะการทำข่าวสืบสวนให้กับตนเอง รวมทั้งยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของตนเอง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าหากสถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ มีการใช้วิธีการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง จะช่วยสนับสนุนให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา และก้าวเข้าสู่อาชีพนักข่าวมีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านมากขึ้นเมื่อไปประกอบอาชีพนักข่าว และยังสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการ รุจน์ โกมลบุตร เห็นว่า

สถาบันการสอนวิชาวารสารศาสตร์ ซึ่งมีสวนสำคัญในการหล่อหลอมให้นักหนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน และที่สำคัญคือสถาบันการสอนต้องเน้นการสอนแบบฝึกประสบการณ์ในการทำงานจริง ซึ่งจะส่งเสริมให้นักหนังสือพิมพ์แสดงบทบาทในชีวิตจริงได้ (รุจน์ โกมลบุตร, สัมภาษณ์, 20 กรกฎาคม 2552)

ข้อเสนอแนะต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทย

จากผลการวิจัยได้ข้อค้นพบที่นำมาสู่ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทย ดังนี้

1. องค์กรหนังสือพิมพ์ สมาคมวิชาชีพนักหนังสือพิมพ์ และสถาบันการศึกษา ด้านวารสารศาสตร์ ควรให้ความสำคัญในการเรียนการสอน การฝึกอบรม และส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ ของนักข่าวเพื่อสร้างเสริมและพัฒนา ทักษะการทำข่าวเชิงสืบสวน ซึ่งถือว่าเป็นประกอบ สำคัญของการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน

2. การส่งเสริมให้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของนักหนังสือพิมพ์ไทย จะเกิดขึ้นได้จากผู้เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านหรือประชาชน สถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องเหล่านี้ควรมีการปรับตัวและเพิ่มบทบาทของตนเอง กล่าวคือ ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เอาจริงเอาจัง บรรณาธิการและหัวหน้าข่าวควรเพิ่มการให้ความสำคัญในการทำข่าวเชิงสืบสวน สมคมนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ควรมีแผนงานและการดำเนินงาน กิจกรรม ให้ความช่วยเหลือที่จะส่งเสริมให้สมาชิกได้ทำหน้าที่สุนัขเฝ้าบ้านได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของประชาชน ควรให้การสนับสนุนหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวเชิงสืบสวนให้มากขึ้น และมีการรวมตัวเพื่อตรวจสอบการทำหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ ให้หันมาเน้นการทำข่าวเชิงสืบสวนมากขึ้น และกลุ่มสุดท้ายคือ สถาบันการศึกษาด้านวารสารศาสตร์ ควรเพิ่มเติมวิธีการเรียนการสอนที่เน้นสถานการณ์จริงเพื่อปมเพาะทักษะ และความคิดที่สำคัญในการเป็นสุนัขเฝ้าบ้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในมุมมองของผู้บริหารองค์กรสื่อมวลชน นักสื่อสารมวลชน สมาคมวิชาชีพ นักวิชาการและประชาชน

2. ควรศึกษาวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องของปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้าน ด้วยวิธีการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) และโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM)

3. ควรศึกษาองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการแสดงบทบาทสุนัขเฝ้าบ้านของสื่อใหม่ (News Media) เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และนักข่าวประชาชน (Citizen Journalism)